

[H. P. Johansen.]

Menneskeskæbner er saa omfattende, at de ofte slet ikke kan opgøres og endnu langt mindre vederlægges med en Erstatning.

Med Hensyn til den Udgift, Lovforslaget vil medføre, er det oplyst, at den oprindelig var anslaaet til ca. 53 Mill. Kr. een Gang for alle og næsten 5 Mill. Kr. i aarlig Udgift, men som den højtærede Minister gjorde Rede for, er under Behandlingen i Folketinget Forslagets Omraade blevet udvidet, idet flere Personer er taget med ind under Loven, ligesom f. Eks. Aarslønnen for Ikke-Forsørgere, hvorefter Erstatningerne beregnes, er ansat højere. Derfor maa man antagelig regne med en væsentlig højere Udgift end den, der er nævnt, de henholdsvis godt 53 Mill. Kr. og næsten 5 Mill. Kr., og selv om vi nu er vant til i den Tid, vi er inde i, at Millionerne ruller rask — og det er vi jo vant til —, er det alligevel som Helhed et betragteligt Erstatningsbeløb, der her er foreslaaet. Men naar jeg nævner disse Beløb og kalder dem ret betydelige, er det ikke et Udtryk for Utilfredshed med Lovforslaget eller en Kritik i Retning af, at Beløbet skulde være for stort. Jeg mener, og hele mit Parti har den Opfattelse, at her er en Forpligtelse, som det danske Samfund ikke kan komme udenom, og jeg gaar ud fra ogsaa en Forpligtelse, som Samfundet ikke ønsker at komme udenom, en Forpligtelse til, saa godt det kan lade sig gøre, at søge at bøde paa de Skader, som danske Borgere har lidt for Landets Skyld.

Naar jeg nu har sagt dette, skal jeg ikke fordybe mig i alt det meget — og det er jo meget —, der danner Baggrunden for dette Lovforslag. Der kunde ellers godt siges en hel Del f. Eks. om den aktive Frihedsbevægelse, men jeg har den Opfattelse, at mange af dem, der med et redeligt Sind har været med i dette Arbejde, har vovet noget og ofret noget for vort Land paa dette Omraade, slet ikke ønsker at blive fremhævet ved enhver mulig Lejlighed. Jeg har faaet den Opfattelse ved at tale med mange af de unge Mennesker, der har været med i dette Arbejde, at de ønsker egentlig kun, at deres Indsats nøgternt og redeligt maa gaa over i vort Lands Historie, og det er sikkert ogsaa det bedste og sundeste baade for dem selv og for hele vort Samfund.

I denne Forbindelse er der dog en enkelt Bemærkning, jeg ikke kan undlade at gøre. Jeg tror, alle er enige om, at hvis Frihedsbevægelsen ikke havde løst de Op-gaver, der blev løst i Dagene omkring den 5. Maj, var der sket Begivenheder herhjemme, der vilde have virket som, ja, jeg

kan maaske kalde det sorte Blade i vort Lands Historie, og dette er blandt meget andet med til at danne Baggrunden for det Lovforslag, vi her behandler. Jeg tror, at saadan vil Historiens Dom blive, naar der engang skal skrives om de sidste Maaneders Begivenheder her i Danmark.

Om selve Lovforslaget maa jeg vist have Lov til at sige, i Tilslutning til det, den højtærede Minister sagde ved Forelæg-gelsen, at det er rigtig nok i 11te Time Forslaget kommer her i Tinget, naar det skal gennemføres af den nuværende Rege-ring, og det skal det jo, for det er en af de Mærkesager, Regeringen har paataget sig at løse. Det havde været i høj Grad ønske-ligt, om vi, der skal være med til at tage Ansvar for denne Lovgivning, havde haft lidt mere Tid til at fordybe os i Forslaget, end den vi faar. Naar jeg siger dette, siger jeg det ikke som en Bebrejdelse, men som et Ønske, thi det er forstaaeligt, at det har taget Tid for den højtærede Minister og hans Embedsmænd at udarbejde dette For-slag. Dels har der, som det er oplyst for os, været ført Forhandlinger til mange Sider, med andre Ministerier og forskellige Insti-tutioner, dels er det jo et yderst kompli-ceret Omraade at skulle lovgive paa.

Dette Lovforslag omhandler dels Per-soner, der direkte har været med i Mod-standsbevægelsen, dels andre, som kun har ydet Støtte, altsaa mere indirekte har del-taget i Frihedsbevægelsens Arbejde; der tages Hensyn til Arbejdere og andre, der har deltaget i Folkestrejker, som har været rettet imod Fjenden; endvidere omfatter Forslaget fængslede, internerede, depor-te-rede og Personer, der paa Grund af Af-stamning er blevet forfulgt. Endelig og ikke mindst omfatter Forslaget saadanne, som paa Grund af deres politiske Indstilling er blevet forfulgt og kommet i Ulykke, og her tænker man særlig paa de Begivenheder, der indtraadte i Juni 1941, da Pagten mellem Rusland og Tyskland gik i Stykker og Stil-lingen blev vanskelig for Kommunisterne — de blev forfulgt, og mange af dem blev inter-neret.

Paa dette sidste Punkt er der nok nogle, der vil mene, at Bemærkningerne til Lovforslaget under Afsnit 2 ligesom giver Bolden op til en politisk Diskussion. Her-overfor skal jeg blot referere en Opfattelse, som jeg ved, mange har dannet sig, nemlig den, at for det første var det en Umulighed for danske Myndigheder at forhindre, at disse Anholdelser fandt Sted dengang, og for det andet, hvis Tyskerne ene skulde have foretaget Interneringen, var de efter-